

**TÜRKİYE YEŞİLAY CEMİYETİ BAĞIMLILIKLA MÜCADELE MALİ DESTEK
PROGRAMI**

&

BİR HAYATA DOKUN DERNEĞİ

PANEL

**MADDE BAĞIMLILIĞI İLE MÜCADELEDE İŞ İSTİHDAMI KAPASİTELERİNİN
ARTTIRILMASI**

“BİR UMUT OL” PROJESİ

7 Mart 2018

Açılış:

Burcu BOSTANCIOĞLU

Bir Hayata Dokun Derneği Başkanı

Panel Yöneticisi :

Prof. Dr. Hakan COŞKUNOL

Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Ana Bilim Dalı Öğretim Üyesi

Panelistler :

HÜSEYİN KOCABIYIK

Adalet ve Kalkınma Partisi İzmir Milletvekili

GÜRSEL TEKİN

Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili

AYDIN ÖZCAN

İzmir Barosu Başkanı

İBRAHİM AY

İşkur İzmir Konak Hizmet Merkezi Müdürü

Karşıyaka Denetimli Serbestlik Müdürlüğü

Tarih : 7 Mart 2018

Saat : 09.30

Yer : Buca Belediyesi Yarı Olimpik Yüzme Havuzu Konferans Salonu 6. Kat

Tel : 0 (232) 439 10 10

Yeşilay ve Bir Hayata Dokun Derneği'nin birlikte yürüttüğü 'Bir Umut Ol' projesi kapsamında Madde Bağımlılığı Problemi ve İstihdam Edilebilirlik Kapasitelerinin Arttırılması paneli Buca Belediyesi Olimpik Yüzme Havuzu Konferans Salonu'nda 7 Mart Çarşamba saat 09.45'de gerçekleştirildi.

AÇILIŞ KONUŞMASI :

BURCU BOSTANCIOĞLU (Bir Hayata Dokun Derneği Başkanı)- Protokolün değerli üyeleri, saygıdeğer İzmirli, değerli misafirlerimiz, Yeşilay Cemiyeti ve biz Bir Hayata Dokun Derneği olarak, ülkemizin en büyük sorunlarından biri olan madde bağımlılığı problemi ve iş istihdam edilebilirlik kapasitelerinin arttırılması konusunu bugün tartışacağız. Madde bağımlılığının nedenleri ve tedavi yöntemleri, Madde bağımlılığının toplumsal boyutunu, madde bağımlılığı ve ötekileştirilme, bağımlılık ve iş istihdamı problemini, madde bağımlılığı sebebiyle yarım kalan eğitim programlarının uygun koşullar altında tamamlanması konularını uzmanlarımızla birlikte gençlerimizi bir adım ileriye taşıyabilmek için, güç birliği ve çözüm odaklı bir panel gerçekleştireceğimize inanıyorum. Bu panelden çıkan sonuçlar ilgili kuruluşlara sunulacak ve umarım, yetkililerde bu panelden çıkacak neticelerden yararlanabilirler.

Sizlere kısaca proje fikrimizin nasıl ortaya çıktığından bahsetmek isterim ve sonrasında proje tanıtım sunumumu paylaşacağım.

Adalet bakanlığı ceza ve tevkif evleri genel müdürlüğü izinli Resim Terapisinin madde bağımlısı gençlerin sosyal uyumlarına etkisi konulu doktora araştırmam kapsamında, yaklaşık 3.5 yıl İzmir Denetimli Serbestlik Müdürlüğünde madde problemi yaşamış gençlerle ve kadınlarla gönüllü Resim Terapisi programı uyguladım. Sanat Terapisi ilaçsız iyileştirme yöntemidir. Türkiye'de yeni bir kavram ve araştırmalarım sonucunda Sanatın iyileştirici gücünün varlığını istatistik verilerle pozitif yönde kanıtladık. Bu küçük ama önemli bilgiyi dipnot olarak sizlerle de paylaşmak istedim.

DS kapsamındaki bu gençlerle çalıştığım seanslarda tuttuğum notlar ve sohbetlerde gençlerin onları bağımlılığa iten iki sorunun varlığını fark ettik. Ötekileştirilmek ve işsizlik problemi temel basamakları oluşturmaktadır. Türkiye Yeşilay Cemiyetinin açtığı destek hibe programına bu gençleri topluma geri kazandırmak amacıyla bu projeyi yazdım. Gençlere vermiş olduğum sözü tutmanın mutluluğunu yaşıyorum ve projeye destek veren, bugün burada farklı şehirlerden gelip birlikte bu problemin çözümü olmak adına bulunan herkese gönülden teşekkür ediyorum. Gençlerim, derneğim ve kendi adıma çok teşekkür ederim.

Projemizin adı "**Bir Umut Ol**". Madde bağımlısı bireylerin iş gücü piyasasında istihdam olanaklarına erişim kolaylığının sağlanması, uyuşturucu ile mücadele eden kişi, sektörel kurum ve STK'lar arasında aktif platformların oluşturulması, sektörel platformlarda etkili şahısların madde bağımlısı bireylerin istihdamlarına yönelik olumsuz ön yargıların kaldırılması alt hedeflerimizden projemizin amacı olan Madde bağımlılığı temelli dezavantajlı kişilerin sosyal entegrasyonlarının sağlanarak istihdam edilebilirlik kapasitelerinin arttırılması olarak belirledik. Tabi ki bunların alt hedef analizlerini oluşturduk. Şöyle ki; bunlar aynı zamanda bizim proje faaliyet planımızda da mevcuttur. 1. Denetimli Serbestlik yükümlüsü 12 bireyin bilgi teknolojileri okur yazarlığı konusunda 168 saatlik eğitim ile sertifikasyonu, 2. Denetimli Serbestlik yükümlüsü 12 bireyin iletişim bilgisi temelli diksiyon, ve iletişim alanında 144 saatlik eğitimi, 3. 12 Madde bağımlısı birey olmak üzere Denetimli Serbestlik yükümlüsü bireylerin yaygın eğitim basamaklarına kayıtlarının takip edilmesi alt hedeflerimizden yine

ara hedefimiz olan Madde bağımlısı bireylerin iş gücü piyasasında istihdam olanaklarına erişim kolaylığının sağlanması basamağı.

Sektörlerin bilişim departmanlarında üstün başarılı personellerle Denetimli Serbestlik yükümlüsü bireylerle buluşma platformu, 2. Yükümlü bireylerin sosyal intibak ve istihdamları yönünde sorumluluk bilincine sahip STK ve iş sahipleri arasında imza törenimiz, yine 1. Projenin görünürlüğü ve iş piyasası temsilcilerinin bilgi teknolojileri okur yazarlığı kapasitelerinin artırılmasına yönelik yazılı görsellerin hazırlanması, 2. STK ve sektörel temsilcilerin Denetimli Serbestlik yükümlüsü bireylerin istihdamları konusunda toplum hizmeti görevi. Proje iştirakçilerimizden bahsetmek istiyorum. Konak Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü, İzmir Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, Karşıyaka Denetimli Serbestlik Müdürlüğü, bağımlılıkla mücadelede birebir temaslarda bulunan ve tabiki diğer tüm STK'larımız, İzmir Ticaret Odası, İŞKUR İl Müdürlüğü. Doğrulanabilir başarı göstergelerinde ise, projemizin sonunda İzmir ili Denetimli Serbestlik Müdürlüğü envanterinde kayıtlı olan 12 bireyin bilgi teknolojileri okuryazarlığı ve iletişim temelli diksiyon eğitimleri ile istihdam edebilirlik kapasitelerinin %100 artış planlamaktayız. Projemizin kısa özet sunumunu gerçekleştirdim. Tabiki bunun ve diğer size ilk başta bahsettiğim başlıkların masaya yatırılması için çok güzel bir panel olacağını düşünüyorum. O yüzden projemizin adı gibi bir umut olabilmek adına, burada gençlerimizin hayatlarına dokunabilmek adına şimdi sözü sayın panelistlerimize bırakıcam ama önce sunucumuzu sahneye almak istiyorum.

SUNUCU - Panelimize ev sahipliği yapan Buca Belediye Başkanı Sayın Levent Priştina'yu konuşmasını yapmak üzere sahneye davet ediyorum.

LEVENT PRIŞTİNA (Buca Belediye Başkanı)- Saygıdeğer vekillerim, çok değerli baro başkanımız, Bir Hayata Dokun Derneği'nin yöneticileri, Yeşilay Cemiyeti'nin çok değerli yöneticileri, emniyetimizden konu ile ilgili müdürlerimiz, hanımefendiler ve beyefendiler bugün ilçemizde böylesi bir organizasyona ev sahipliği yapıyor olmanın sevincini hem sizlerle paylaşmak isterim, bugün bu önemli panele katkı koyanlara teşekkür ediyor, hepinize sevgiler saygılar sunuyorum.

SUNUCU- Türkiye Yeşilay Cemiyeti Genel Merkez yönetim kurulu üyesi Sayın Hatice Saadet Kalyoncu'yu davet ediyorum efendim.

HATİCE SAADET KALYONCU: (Yeşilay Genel Merkez Yönetim Kurulu Üyesi) - Herkese merhaba. Ben böylesi önemli günlerde az ve öz konuşulmasını tercih edenlerdenim. 98 yıldır bağımlılık ile ilgili mücadele veren Yeşilay, sadece kendisi değil bu mücadeleye kim el veriyorsa ona destek olmaya çalışıyor. Bu yüzden bir umut değil binlerce umudun paylaşılmasını sağlayacak bu çalışmada böyle temenni ediyorum, kapı açtığını temenni ediyorum. Sonucunun hepimizi mutlu edebileceği ve umut verebileceği, bize de umut verebileceği bir başlangıç olmasını diliyor ve teşekkür ediyorum.

SUNUCU - Türkiye Yeşilay Cemiyeti İzmir Şube başkanı Mehmet Fatih Vargeloğlu'nun konuşmasını gerçekleştirmek üzere sahneye davet ediyorum.

MEHMET FATİH VARGELOĞLU (Türkiye Yeşilay Cemiyeti İzmir Şube başkanı) - Sayın vekillerim, çok kıymetli başkanım, Yeşilay'ın kıymetli üyeleri, protokolümüzün çok kıymetli üyeleri, saygıdeğer misafirler bizler Sayın Valimizin himayeleri neticesinde geçen yıl nisan ayında İzmir Yeşilay Şubemizi kurduk ve şu anda Konak'ta Akdeniz Mahallesi 1343.cü sokakta İbrahim Mumcu hanının 2. Katında sizlerin, İzmir'lilerin bileceği üzere oradaki Topçu Lokantasının sokağında, Servet Lokantasının

olduğu binada 2.katta Yeşilay Şubemizin açılışını Sayın Cumhurbaşkanımızın eşi sayın Emine Erdoğan hanımefendinin teşrifleri ile açılışımızı gerçekleştirdik. Bu süre zarfında yaptığımız hizmetlerden size bahsetmek istiyorum. Aynı zamanda İL Millî Eğitim Müdür Yardımcısı olarak görev yapıyorum, millî eğitimde eğitim, öğretim ve sınavlardan sorumlu müdür yardımcısı olarak görev yapıyorum. Bu süreçte Yeşilayımızın eğitici eğitici olarak görevlendirdiği formatörlerimiz 36 kişiydiler. Bunların çalışmalar neticesinde İzmir ilimizde şu ana kadar 600 tane rehber öğretmenimize bağımlılıkla mücadele konusunda eğitim verdik. Eylül ayından itibaren şu ana kadar da 250 bin öğrencimize ulaşmış durumdayız. Çocukların yaş seviyesine göre, teknoloji bağımlılığından sigara bağımlılığına alkol bağımlılığına, kumar bağımlılığına ve madde bağımlılığına kadar bilinçlendirme ve önleme çalışmalarını gerçekleştiriyoruz. Ve hedefimiz de sene sonuna kadar bütün öğrencilerimize ulaşmayı hedefliyoruz. Okullarımızda da Millî Eğitimin izni ile Yeşilay Kulüpleri kurulmuştur. Bu hafta da canlı bir şekilde Yeşilay haftasını kutlamaya devam ediyoruz. Pazartesi günü Balçova'da "Sağlıklı Nesil, Sağlıklı Yürüyüş" etkinliğini gerçekleştirdik. Dün yine kutlama programımız vardı, bugün bir Resim sergisi açılışımız gerçekleşecek, yarın inşallah Menderes'te ağaç dikme etkinliğimiz var. Cuma günü de Konak Meydanı'nda bir tanıtımımız olacak. Yine broşür dağıtma, çocuklara balon dağıtma etkinliğimiz olacak. Bu süreçte destek veren tüm kuruluşlara, belediyelerimize, STK'lara, bütün kuruluşlarımıza teşekkür etmek istiyorum. Ayrıca basınımızda burada iken şu bilgilendirmeyi de yapmak istiyorum. Uzmanlarımız tarafından sadece Millî Eğitime değil aynı zamanda özel sektöre, yurtlara, Kredi Yurtlar Kurumuna, belediyelere, bütün bağımlılıklar noktasında uzmanlarımız tarafından eğitimler verilmekte, önleyici tedbirler sunulmaktadır. Yine bu programa emeği geçen Yeşilay Cemiyetimize ve yine derneğimize teşekkür ediyorum, hepinizi saygı ve sevgi ile selamlıyorum.

SUNUCU - Efendim, panel moderatörümüz Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi Sayın Profesör Hakan Coşkunol, panelistlerimiz Adalet ve Kalkınma Partisi İzmir Milletvekili Sayın Hüseyin Kocabıyık, Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili Sayın Gürsel Tekin, İzmir Barosu Başkanı Sayın Aydın Özcan, İŞKUR İzmir Konak Hizmet Merkezi Müdürü Sayın İbrahim Ay, Karşıyaka Denetimli Serbestlik Müdürlüğünü panelimizi gerçekleştirmek üzere lütfen yerlerine davet ediyorum.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) -Ülkemizin hatta tüm dünyanın hatta giderek de evrenselleşen bir sorun. Bizlerin atacağı adımlar çevre ülkelere bir takım ufuk açabilecek oluşumlar oluşturabilecek diye düşünüyorum ben, gerçekten İzmir bu anlamda başta olan ülkemizdeki bölgelerden birisidir. Burada aslında bu çalışmada özellikle bağımlılığın tedavisi ve bağımlılığın rehabilitasyonu alanını daha çok kapsayacak bir çalışmadır. İzmir için bağımlılıkla ilgili çalışmaların yapılması 1990 yılların başına tekabül ediyor ve bu anlamda İzmir de tedavi kurumu oluşması ilk EGE ÜNİVERSİTESİ'nde oldu. Bu tedavi kurumu o zamanın madde kullanım sorunu olabilecek alkol sorununa daha çok eğiliyordu. Madde kullanımı ve o zamanlar daha çok esrar kullanımı ve belki yurtdışından bize gelen eroin kullanımı şeklindeydi. Fakat giderek özellikle yurtdışındaki sentetik doğadaki maddelerin özellikle 2000 yılında giderek daha fazlaşması Jamaika ve bonzainin fazlaşması bunların içerisinde giren keyif verici benziyodin adı verdiğimiz maddelerde bunun içine girdi. Bizlerin tedaviye ilk başladığımız yıllarda genellikle 40 yaş grubu bizlerin tedavi hedefiydi. Fakat sentetik maddelerin tedavi ile ilgili süreçte daha erken yaş grubunun bir şekilde kullanılmasıyla birlikte daha genç yaş grubu ile ilgili bir takım sorunlar doğmaya başladı. Şu anda bizlerin örneğin Ege Üniv. Amatem de yatan olguların yaş ortalaması 20 civarında seyrediyor. 14-15 yaşında bunu kullanan olgular olabiliyor ve bunların kullanımı ile ilgili sorunlarla farklı bir tedavi şeklinin oluşmasını getiriyor. Tedaviden çok daha önemli bir sorun kendini gösteriyor çünkü bu

yaşlarda ortaya çıkan sorunun ileri yaşlarda onların bir şekilde toplumda uyumsuzluklarını ortaya çıkıyor. Örneğin,40 yaşındaki birinin madde kullanımı ile ilgili sorunu onun 40 yaş sonrası ile sorun oluşturuyor. Halbuki 15 yaşındaki birinin madde kullanımı ile ilgili sorunu ve topluma adapte olamaması 15 yaşından itibaren olan yaşa ilgili önlemleri almamızı getiriyor. Buradaki en önemli unsurlardan bir tanesi onların topluma tekrardan adaptasyonları ve rehabilitasyon süreçleri oluyor.

Ve en önemlisi ise, olguların damgalanması ile ilgili bir sorun ve buda çok ciddi bir unsur oluşturuyor.

Çünkü biz o olguları topluma tekrardan adaptasyonunu sağlamak zorundayız. Onlar tekrardan topluma girebilmeli toplum içerisinde birçok aktiviteyi sağlıklı bir şekilde yürütebilecek şekilde olmalı.

Bu yüzden ben bu paneli çok önemsiyorum ve bu konu ile ilgili çok ciddi katkıda bulunacak birçok hem ülkemizi temsil edebilecek hem de ulusal düzeyde temsil edebilecek bir çok bürokratin burada olması bir çok vekilimizin olması beni çok sevindiriyor

GÜRSEL TEKİN (Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili) - Birkaç veri ile düşüncelerimi paylaşıp sonra nasıl çözüm bulabiliriz o konuda da sizlerle düşüncelerimi paylaşacağım. Önce BM lerin araştırmalarına baktığımızda ne yazık ki Türkiye de son 3 yılda %20 bir artış gerçekleşmiştir. Bu çok büyük bir artış, tabii bu artışın nedenlerini ve sebeplerini de çok kısa ifade edicem. Fakat artışın yaş sınırlarına baktığımızda 15 ile 19 yaş arası %40 artış var . BM ler dışında bizim Uyuşturucu bağımlılığı izleme merkezinin araştırması var oradaki oranlara baktığımızda %64,80 bir artış ilkökul mezunu %49.31 işsiz %31,93 düzenli işi olmayan ve çeşitli nedenlerle bu belaya bulaşmış önemli bir artışın olduğunu hepimiz görüyoruz.

Son 3 yılda madde bağımlılığının artmasının 2 temel nedenlerinden bir tanesi çok hızlı bir şekilde kentleşme oluyor ülkemizde son 30 yıla baktığımızda nüfusumuzun %65 -70 kırsalda şimdi nüfusumuzun %80 ni kentlere geldi. Bu kentleşmenin yarattığı önemli bir olguda vat tabii kendi köyündeki kasabasındaki bütün yaşamını sosyal yaşamını kültürünü bir tarafa bırakıp yeni bir kültüre yeni bir şehre tutunmaya çalışıyor ve oraya adapte olmaya çalışıyor. Bu durumun yaratmış olduğu çok ciddi sıkıntılar var. bu sıkıntının en büyük örneği İstanbul da.

Orta doğu da yaşanan sıkıntılardan kaynaklı sadece kimine göre 3 milyon kime göre 4 milyon fakat hala net rakamını bilmediğimiz orta doğu coğrafyası ve Afrika dan göç almışız. İstanbul ,İzmir gibi büyük şehirlerde örneğin İstanbul gibi 15 milyon nüfuslu bir şehir de ne kadar polis yada güvenlik görevlisi var en az 100 bin bütün dünya ortalamasına baktığımızda İstanbul'da 35000 polisimiz var.

Tabii bunlarla mücadele de daha fazlasına ihtiyacımız var. Bu sorunla nasıl mücadele ederiz nasıl bir çözüm getiririz burada mv. Arkadaşım var bu bir siyasi parti meselesi değil bu ülkemizin milli bir meselesidir. parlamentonun yapması gereken çok önemli görevler ve işler var

Anayasamızın 58. Maddesinde Devlet gençleri alkol düşkünlüğünden, madde düşkünlüğünden uyuşturucu, kumar ve benzerlerinden kötü alışkanlıklardan ve cehaletten korumak için gerekli tedbirleri alır. Bu anayasa hükmüdür. Bu kapsamda alınması gereken önlemler gerekli yetkilerle donatılmış en az genel müdürlük seviyesinde kurumsal bir yapıya acilen ihtiyaç var. Sadece bu mesele ile ilgilenecek bir yapıya ihtiyaç var.

Madde bağımlılığın sadece polis ve ahlak sorunu olarak adlandırılması madde kullanıcılarının toplumdaki dışlanmalarına yol açmaktadır. Toplumsal algı nedeni ile sağlık sorununun tedavisi yerine cezalandırmak ön plana çıkmaktadır. Toplumda madde bağımlılığının bir sağlık sorunu olduğu mesajı vurgulanarak verilmelidir. Özellikle medyanın bu konuda önemli sorumlulukları vardır. Zaman zaman televizyonlarda (medyada) filmler de , diziler de çok kötü örneklerle de karşılaşırız. Uyuşturucu ile mücadelede tek kanun altında düzenlemeler yapılmalıdır.

Yargılamada ihtisas mahkemeleri mutlaka oluşturulmalıdır. Sadece uyuşturucu madde ile ilgilenen Cumhuriyet Başsavcılıkları bulunması gerekiyor. Ayrıca görevli mahkemeler kurulması hususunda gereğinin yapılması gerekir. Madde bağımlılığın önlenmesi amacıyla aile, öğrenci, öğretmen, okul idarecileri başta olmak üzere toplumun farklı kesimlerine yönelik olarak hazırlanacak bilgilendirme çalışmalarında ortak dil kullanımı olmalıdır. Öğrencilik hayatı devam ederken çeşitli suç davranışı gösteren çocuklara okullarda daha kapsamlı rehberlik hizmetleri verilmeli, okulda yaşanan sorunlar okul yönetimi, rehberlik birimleri ve aile ilişkileri içerisinde aşılmalıdır. Psikolojik ve rehberlik öğretmenlerinin sayısı hızla arttırılmalıdır.

RTÜK e büyük görev düşüyor insanların bir başka bağımlılığı televizyon silahsız, uyuşturucu, bıçaksız vb. diziler var ve RTÜK yayınlar ile ilgili kararlar almalı. Hastane sayımız çok az. Kendisine bakımı zor olan yakınları olmayan madde bağımlısı hastalar için bakım sağlayacak daha fazla koruma ve bakım evlerinin oluşması gerekiyor. Toplumun madde kullanıcılarına karşı olumsuz yaklaşımlarını ve tutumlarını önlememiz gerek hepimizde bir ön yargı var 80 milyon kendimize dert edinirsek bu konuyu ön yargıyı kaldırır otokontrol sistemini iyi işleyebilirsek inanıyorum ki çok daha fazla olumlu sonuç alacağız.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) -Konuyu özetlemek istiyorum, Türkiye de gerçekten bu konu ile ilgili tedavi kurumlarının sayısı giderek artıyor ve muhtemelen her ilde bir AMATEM oluşması ile ilgili süreç oluşuyor. Konu sadece AMATEM değil bizlerin AMATEM dışında kurumların oluşturması ve rehabilitasyon kurumları ile ilgili bağlantılı olabilecek aslında bir ücretlendirme sistemi olacak böyle olunca bütün kurumlar sadece sağlık bakanlığı değil aslında sosyal politikalar bakanlığı dahil olmak üzere bir çok kurumun bunun içerisine gireceği tedavi ve rehabilitasyon sisteminin oluşması gerekiyor.

HÜSEYİN KOCABIYIK (Adalet Ve Kalkınma Partisi İzmir Milletvekili)- Madde bağımlılığı sadece kişiye değil ülkeye de zarar veren toplumu yaralayan kültürden ekonomiye kadar bizleri çürüten bir meseledir.

Madde bağımlılığına batı Avrupa bu duruma nasıl yaklaşım sağlamış ne gibi çalışmalar ve önlemler almış , genellikle birbirine benzerlik gösteren fakat farklılıklar da var bakış açısı farklılıklar sosyolojide farklılıklar var. örneğin Almanya okul temelli koruyucu ağırlıklı hizmet ve medya araçları çok fazla devreye sokuluyor. Aile temelli koruyucu programlarda var. Yasal boyutuna baktığımızda cezalandırmak yerine tedavi uygulama anlayışı geçerli. Hollanda ya baktığımızda orada da eğitim temelli koruyucu anlayış var özellikle eğlence mekanlarında koruma programı uyguluyorlar, Hollanda ulusal uyuşturucu stratejisi şu cümle ile önemini belirtiyorlar ; uyuşturucu istenmeyen bir şeydir. Ancak Hollanda toplumunun kaçınılmaz bir gerçeğidir. Avrupa uyuşturucu ile mücadele merkezini 1993 te kurmuş Türkiye 2007 de buraya üye olmuş. Türkiye ye baktığımızda bana göre bu alanda en önemli çalışma 2014 te yapılmış 1. Uyuşturucu ile mücadele şurası çok önemli kararlar alınmış.

2015-2023 stratejisi belgesi ortaya çıkıyor bu şüura da fakat 9 aralık 2017 de yeni bir başbakanlık genelgesi yayınlanıyor ve bağımlılıkla mücadele yüksek kurulu oluşturuluyor. Bu çok önemli bir gelişme İtalya'daki ne benzer bir şey 8 bakanlık daha sonra Tarım bakanlığı ve ulaştırma bakanlığı da dahil ediliyor 10 bakanlık bu başbakanlık genelgesinde yeni bir kavram yeni bir alan gözüme çarptı.

2014 ten bu yana baktığımızda batının çalışmalarından yararlanmışız ama şunu söylemeliyim ki batının çalışmalarından yararlanmış olsak bile bizde hazırlanan metinler ve bizde yapılan çalışmalar gururla söylemeliyim ki onların stratejilerinden daha iyi ve daha geniş kapsamlı çok yönlü metinler hazırlamışız eylem programlarımız. Yeşilay a bu anlamda şahsım adına da Hatice hanıma çok teşekkür ediyorum çünkü Yeşilay çok büyük bir görev üstlenmiştir. Yeşilay ve milli eğitim arasında Türkiye bağımlılıkla mücadele eğiti projesi uygulama protokolü imzandı 81 ilde 704 ... Eğitimi alıyor. Sağlıklı yaşam madde tütün alkol ve teknoloji bağımlılığı 25 saatlik eğitimler veriliyor eğitici eğitimleri ve bu proje sonunda 11 milyon öğrenci 2 milyon da veli toplam 13 milyon insan bu ülkede eğitimden geçiyor. Bu parlak bir uygulama batı da böyle bir uygulama yok ülkemiz için önemli bir uygulamadır.

Bu arada Sayın Gürsel Tekin ile parlamento da görev yapıyoruz, parlamento Türkiye de bu yakıcı problemine karşı parlamentoda TBMM de bir duyarlılığın olduğunu bir çabanın mücadelenin olduğunu bu problemin üzerine gitme iradesinin olduğunu bilmenizi isterim.

2017 uyuşturucu ile mücadele programında 4 ana başlık veriliyor. Arz ile mücadele, taleple mücadele, danışmanlık rehabilitasyon uyumu hizmetleri ve iletişim 2018-2023 uyuşturucu ile mücadele strateji belgesi ve eylem planı hazırlanmış durumda, bu eylem planında Bu insanların tedavi edildikten sonra iş istihdamının sağlanması bu panelimizin de konusu bunu görünce sevindim. Mesleki kurslar ve eğitim verildikten sonra kişilere iş istihdamı sağlanması sadece bir planın maddesi olmadığını bu maddenin uygulandığını da anlıyoruz. Bu da son derece sevindirici bir gelişme istihdam çok önemli artık o bireyin hayatın içerisinde yer alması demek mesela odalar birliği ve meslek kuruluşları bu tür çalışmaların her hangi bir yerinde değil pek görmüyoruz onların da bu çalışmalara dahil olmaları bizlerin bu çalışmalarını bir adım öteye taşır. Türkiye bu konuyla ilgili büyük bir mücadele ediyor ,uygulama alanlarımızı genişleteceğiz.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - Madde kullanımı ciddi bir konu 1980 ler de Avrupa da bir erken uyarı sistemi var. Bu erken uyarı sistemi hangi ülkede yeni bir madde çıktıysa bu sistemle tüm ülkelerle yeni çıkan bu madde bildiriliyor. 1980 ler de erken uyarı sisteminde olan madde sayısı yaklaşık 30-35 civarındaydı. şu an ne kadar biliyor musunuz yaklaşık 650 madde den söz ediyoruz. HER yıl 50 tane yeni madde için içine giriyor. Öyle bir kimya ki bu bir şekilde beyni etkileyen özellikle beyindeki depo mini etkileyecek kolay kullanılacak etkisini hızlı gösterecek ve ucuz elde edebilecek madde olması ve bunların her birisinin elde edilebilmesi. Bizim mücadelemiz aslında daha çok toplum temelli ve toplumdaki dinamik unsurları görebilecek şekilde olmalı yani varsayalım Türkiye de şimdi esrar kullanımı ile mücadele olduğunda İzmir de neyin fiyatı artıyor bir anda biliyor musunuz? Sentetik kanobilyotların fiyatı artıyor yani Jamaika ve bonzai kullanımı bir anda tepeye çıkıyor. Yani biz bir şeyi azaltırken bir şeyin çok artabileceği konusundaki önlemleri almalıyız. Yani toplum içerisindeki kullanım dinamiklerini toplum özelliklerini belirleyecek politikaları yapmalıyız. Aslında biraz önce SN. Hüseyin beyin söyledikleri çok önemli çok disiplinli şekilde buna eğilmek bu dinamiklerin daha iyi ele alınması ile ilgili süreci beraberinde getiriyor. Ama buradaki önemli şeylerden bir tanesi hukuksal uygulamalar.

AYDIN ÖZCAN (İzmir Barosu Başkanı) - Çocuklarımızın ve gençlerimizi hayatı ve ülkemizin geleceği için son derece hassas olan bu konuda yer almaktan dolayı mutluyum. Uyuşturucu ile ilgili bu kadar mücadele veren ülke olmamıza rağmen güvenlik görevlilerimizin canları pahasına mücadele etmesine rağmen Türkiye geçiş noktası olma özelliğini hiçbir zaman kaybetmemiştir. Madde kullanımı tüm boyutlarıyla risk etmenleri ile birlikte ortaya konması gereken tıbbi, hukuksal ,sosyal ve güvenlik boyutları olan bir konudur. Araştırmalar madde kullanan bireylerin suça yöneldiğini ve saldırgan davranışlar sergilediğini gözler önüne sermektedir. ABD de alkol kullanımı ve alkol la ilişkili bozuklukların cinayetlerin yaklaşık %50 de intiharların ise %25 de sorumlu olduğunu tespit etmiştir. Çalışmalara bakıldığında madde kullanımı ve ya bağımlılık teşhisi konulan hastaların %35 ile %60 aynı zamanda anti sosyal kişilik bozukluğu teşhisi konulmuştur. Bunun doğal sonucu olarak bu kişilerin suça yönelme ve yasa dışı davranış sergileme oranları da çok yüksektir.

Araştırmalar saldırmaya veya öldürmeye yönelik %40 %60 oranında tecavüz suçlarında %30 %70 oranında aile içi şiddet suçlarında ise %40 ile %80 oranında uyuşturucu ve alkol bağımlılığı oranlarını vermektedir. Türkiye de önleme faaliyetleri arasında okullarda eğitim faaliyetleri düzenlemek bireyler arasında farkındalık arttırmak bunun içinde afiş ve broşür çalışmalarını gerçekleştirmeli, uyuşturucu maddenin zararları hakkında uyarılarda bulunmak gerekiyor. Uyuşturucu madde bağımlılığı ile mücadelede tıbbi tedavi sonrasında rehabilitasyon çalışmaları tedavinin başarısı açısından çok önemlidir. Ancak Türkiye de bağımlılık alanındaki destek sistemleri ve rehabilitasyon çalışmaları yeterli değildir. Yurt genelinde bağımlılık meselesinin araştırılması için yeni merkezler açılmalıdır. Ülkemizdeki sentetik madde kullanılmasıyla ölümlerin artışı kullanım yaşının 9 yaşa düşmesinin nedenlerinden biri olarak hastane ve yatak sayısı ve merkezlerin az olmasından kaynaklandığını gün gibi ortadadır. Bağımlı bireylerin topluma yeniden uyum aşamasında karşılaştıkları en önemli sorunlardan ilki kalabilecekleri bir yerin bir konutun olmamasıdır.

Bunun hemen ardından gelen sorunlar ise eğitim düzeylerinin düşük yada hiç olmaması ve iş imkanlarının çok az olması olarak sıralanmaktadır. İş istihdamının ne kadar önemli olduğunu az önce Sayın vekilimiz Hüseyin bey de söyledi. Bağımlıların tedavi sonrasında sosyal hayata uyumlarını arttırmak ve bu bilinçte çalışmalarını sürdürebilmek için gerekli girişimlerde madde bağımlılığı ile mücadelede önem taşımaktadır. Bu tür uygulamaların başarıya ulaşabilmesi için ulusal çapta bir eylem programının oluşturulması gerekmektedir. İşte bu konuda TBMM ne çok büyük görevler düşmektedir.

Uyuşturucu madde kullanan gençler üzerinde yapılan araştırmalara göre madde kullanma nedeni olarak 1- merak 2- yanlış arkadaşlık 3- fiziksel ve psikolojik sorunlar 4- sevgisizlik ve ilgisizlik – parçalanmış aileler 5- büyüklerine özentisi gibi etkenler temel sorun olarak sayılmaktadır.

Ayrıca madde kullanan gençlerin ailelerinin bazı özellikleri dikkate değerdir. 1- Parçalanmış ve boşanmış aileler 2- anne ve babadan birinin kaybı 3- aile içerisinde madde kullanan bireylerin olması 4- aile içi iletişim eksikliği 5-baskıcı ve ilgisiz aile ortamı 6- ailede gence model olabileceği birey ve bireylerin bulunmaması. Uyuşturucu madde kullanımının önüne geçebilecek en önemli strateji önleme stratejisidir. Aileler tarafından dikkat edilmesi gereken konuları şu şekilde sıralayabiliriz, çocuğunuza kötü davranmayın, çocuğunuzun arkadaş çevresini yakından tanıyın, çocuğunuza daha fazla zaman ayırın ve çocuğunuza sevginizi gösterin. Sosyal aktivitelere ve spor gibi önemli faaliyetlere katılmaları için teşvik edin. Çocuklarımıza çok iyi bakmalıyız onların üstüne titremeliyiz.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - Adalet sisteminin bilinmesi çok önemli özellikle de şunu vurgulamak istiyorum, bir çok bağımlı ve bağımlı yakını madde bağımlılığı tedavisine başvurduğunda fişlenirim ve cezaevine girerim şeklinde bir kaygı yaşıyorlar böyle bir şeyin doğru olmadığı ile ilgili süreci size bildirmek isterim. Kişilerin bilgilerinin başka kurumlara verilmeyeceğini de kendileri ile paylaşıyoruz. Bir önemli unsur ki bu panelin en önemli konularından bir tanesi madde kullanıcılarının becerilerinin geliştirilmesi onlara iş imkanı bulunması bu anlam da Sayın İbrahim Ay bey bizlere bu konu ile ilgili bilgilendirecek .

İBRAHİM AY (İŞKUR İzmir Konak Hizmet Merkezi Müdürü) - Kurumsal anlamda bizleri ilgilendirenler nelerdir ne tür faaliyetler yapmış ve ne gibi faaliyetler yapacağız hepsini özet olarak anlatacağım. İstihdam kurumu olduğumuz için konunun istihdam edilebilirlik kısmını ele almayı doğru buluyorum. İş verenlerin bu tür bilgilendirme ,sempozyum, panel ve duyuruların daha fazla yapılması gönül isterdi ki bu mücadelenin içerisinde esnaf sanatkarlar ticaret sanayi iş istihdamın içerisinde yani kalbinde olan ve sivil toplum kuruluşları da bizzat bugün bu toplantı içerisinde yer alıyor olsalardı.

Biraz önce sayın vekilimin de dediği gibi bir takım şeyler yapılıyor fakat kişiye dokunmak dediğimiz an o kişinin bir meslek edinmesi mesleğinin karşılığında o kişinin ekonomik anlamda bir gelir elde etmesidir. Tedavi ederseniz, sonuca giderseniz işin sağlık tarafını Sağlık Bakanlığımız , Adalet Bakanlığımız konunun ilgilendiren boyutlarında üstlerine düşen görevi üstlenmişler fakat bu bireylerin tedavileri sonrası bir iş sahibi olabiliyorlar mı topluma karışabiliyorlar mı bir sonuç alınabiliyor mu sorusu karşısında tedavi sonrası kişilerle iş istihdamı sağlanmıyorsa o zaman sonuca gidilmiyor demektir. Ve o kişi yine devletimizin yoğun çabaları ve ekonomik anlamda çok büyük yükler altına girerek sonucu almaya çalışıyor fakat iş olmadığı zaman tedavi sonuç alamıyor. İş kur olarak her zaman yanınızda olduğumuzu bilmenizi isterim.

Bir tespit daha belirtmek isterim , sivil toplum kuruluşları, kamu yönetimleri ve yerel yönetimler arasında tam bir organizasyon olmayışı yine halkın bir yerinde eksikli olduğunu gösteriyor. Örneğin bazı kararlar alınır bu kararlar yerel yönetimlere bildirilir fakat , yerel yönetimler o son yayın kararını yerine getirmediğinde orada bir takım noksanlıkların doğabileceğini de görüyoruz. Kullanılmayan binalar , atıl durumda olanlar bu gençler için bir yuva merkezinde bunları biliyoruz. Bazı prosedürler var kararlar alınıyor belediyelerimize emniyetimize bunların sayıları tek tek durumları bildiriliyor. Bunların üzerine eğilmek ve kişilerin barına bilirlikleri önem arz ediyor.

Bizler İŞKUR olarak Bir Hayata Dokun Derneği ile daha önce yapılmış protokol gereği bizim kurumda görev alan iş ve meslek danışmanı arkadaşlarımız var tabii bireylerin madde bağımlısı olduklarını sormak, sorgulamak biliyorsunuz çok zor bir iş özellikle ailelerin bunu kabul etmeleri çok kolay olmuyor. Arkadaşlarımız aldığı eğitimler neticesinde ince sorularla kullanabilir mi şüphesini bile duyduğunda özel bir danışmanlık ve özel bir program vermekteyiz. Bu bireylerimizin ailelerine dokunabilir miyiz biz kurum olarak neler yapabiliriz dediğimiz de 2017 yılında farklı mesleklerde bir 10 adet meslek edindirme kursları açtık ve 463 kadın vatandaşımız yararlanmasını sağladık, özellikle kadın dezavantajlı gruplar ve bu meslekteki açtığımız kursları mahalle yada semt bazında özellikle uyuşturucu ve madde bağımlılığının toplum içerisinde ki suç oranlarının yüksek olduğu mahalle ve bölgelerde yaptık. Uyguladığımız programların adı özel politika programlarıdır. Dezavantajlı gruplar içindir. 2018 yılı içerisinde de yine bu faaliyetlerimiz devam edecek , yine Bir

Hayata Dokun Derneği 'nin Bir umut ol projesine biz de paydaş olarak destek vermekteyiz bu proje kapsamındaki gençlerin bilgisayarlı muhasebe eğitimine katkı da bulunmaktan da mutluluk duyarız.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - Gerçekten de iş istihdamı madde kullanıcıları için çok önemli bir unsur. Yeşilay bu konuda mesleki becerinin kazandırılması ile ilgili süreçte madde kullanıcılarının yaşantıya daha aktif katılmalarını sağlayacak çabalar da bulunuyor. Yine çok önemli bir uygulama denetimli serbestlik uygulaması 2005 yılında ceza yasası ile birlikte gündemimize girdi. Burada çok ciddi bir grubu madde kullanıcıları oluşturuyor. Böyle bir grup Adalet Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı oluştu 100 bin kişi civarında kişiden bahsediyorum ve bu gruba adalet bakanlığı çok güzel bir uygulama başlattı. Bu arada rehabilitasyonu da tedaviyi de koydu bu programlara denetimli serbestlik kapsamında yapılan çalışmaları bizlere karşıya denetimli serbestlikte n Mehmet Muhsin Aslan anlatacak.

MEHMET MUHSİN ASLAN (Karşıyaka Denetimli Serbestlik Müdürlüğü Sosyal Hizmet Uzmanı)- Madde kullanıcılarının demografik özelliklerinden bahsedicem. Sizlerle paylaşacağım rakamlar 2017 yılına ait rakamlar 188 çocuk hakkında denetimli serbestlik kararı verilmiş. Uyuşturucu kullanmak yada üzerinde bulundurmamak tan. Karşıyaka, Menemen, Çiğli, Foça da 188 çocuk hakkında verilen tedbir kararı uyguladık. Yine 2017 yılında yetişkin sayısı 1.410 toplamda 1.598 kişi ile çalışmış onların sorunlarını tespit etmeye çalışmış ve sorunlarına çözüm bulmaya çalıştık.

Cinsiyete göre dağılım rakamları :

Çocuk kadın : 11 çocuk erkek : 177 yetişkin kadın : 26 yetişkin erkek : 1.384 toplam kadın : 37 toplam erkek : 1.561

Dosyaların yaklaşık %97,69 unun erkeklere %2,31 inin kadınlara ait olduğu görülmektedir.

Yaş aralığı ve kişi sayısına baktığımızda

12-15 yaş aralığı kişi sayısı : 13

15-18 yaş aralığı sayısı : 142

18-21 (çocuk dosyası olarak kayıtlı) 33

18-21 yaş (yetişkin dosyası olarak kayıtlı) 189

22-25 yaş aralığı kişi sayısı : 342

26-35 yaş aralığı : 219

45 ve üzeri : 65 kişi

1598 dosyanın 719 unun 12-15 yaş aralığındaki çocuk ve gençlere ait olduğu görülmektedir.

Eğitim Ve İyileştirme Çalışmaları

Meslek Ve Sanat Kursları

Bireysel Görüşme

Yükümlülerin Ailelerine Yönelik Etkinlikler

Grup Çalışması

Kültürel Ve Sportif Faaliyetler

Seminerler

İşe Yerleştirme Ve İş Verenlerle Görüşme

Diğer Programlar

ciddi çalışmalar yapıyoruz . Bu anlamda şunu tespit ettik genellikle bu çocukların kentle barıştıracak kentin ve toplumun imkanlarından yararlanacak çalışmalar yapılması gerekiyor .vMesleki ve sanat kursları düzenliyoruz. Az önce belirttiğim 188 gencimizin eğitimlerden ve kurslar dan sonra yalnız 2 tanesi bir kez daha suça karışmıştır. Bu anlamda yapılan çalışmalar ve iş istihdamı sorunlarını çözüme kavuşturabildiğimizde bu bireyleri topluma geri kazandırmak adına verimli olmuş olacağız. Biz denetimli serbestlik olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - Salonda bizlere soru sormak isteyenler varsa lütfen sorularını ve kendilerini tanıtarak sormalarını rica ediyorum.

Murat Kalkan İzmir Denetimli Serbestlik Müdürü: Soru değil ama bir öneri olarak yada yapılması gerekenin şu olduğunu düşünüyorum kurumların birleştirilmesi ileride bir kişi kendisi yada çocuğu madde kullanıyorsa nereye gideceğini bilemiyor ,tedavi olduktan sonra birey aynı ortamına geri dönüyorsa tekrar kullanacaktır. Bu yüzden özellikle aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı il müdürlükleri bu kişilerle ilgili ailesi ile ilgili çalışmalar yapmalı tedavi sonrası aşamada meslek edinme kursları açılmalı bireylere yarar sağlayacak bütün sivil toplum kuruluşları ve kurumların birlikte hareket edeceği kurumlar kurulmalı ve birleşmeli ki bu bireylerin başvuracağı bir yerleri olmalı.

Son aşama okulları açılmalı çünkü sorunlu çocuğu ne öğretmen ne idare ne öğrenci nede veli istiyor fakat bu çocukların eğitimleri şart.

Madde Kullanan Bir Çocuğun Annesi :- Benim oğlum madde den dolayı okulundan oldu , çalışmıyor denetimli serbestlikte olduğu için ayrıca okula gidemiyor hiçbir şey yapamıyor hastaneye gidemiyor geçtiğimiz gün ayağında platin vardı. Gitti 200 tl sigortası ödenmediği için cezası çıktı. Bu sorunlara çözüm bulalım lütfen bizde aileler olarak çaresiziz .

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - ben bu sorunun vekillerimize yöneltildiğini düşünüyorum onlara ayrı ayrı söz vermek istiyorum

GÜRSEL TEKİN (Cumhuriyet Halk Partisi İstanbul Milletvekili) - Sivil toplum kuruluşlarının bu alanda önemli çalışmaları var 2014 te yasalar çıkmış önlemler alınmış buna rağmen bu artış niye ? büyük bir artış varsa burada ciddi bir sorun var değerli arkadaşlar birbirimizi suçlayacak durumda değiliz elbette kurumlar gereğini yapıyor. Bir genel müdürlüğün oluşturulması gerekli tekin elden devam etmesi gerekli kimyasal şirketlerin tamamının ciddi bir istihbarat denetiminin altına girmesi gerekli kurumlar görevini yapıyor fakat kaynağını kurutmadığınız sürece yapmış olduğumuz bu çalışmalarla bu meselelerin önüne geçmemiz mümkün değildir.

HÜSEYİN KOCABIYIK (Adalet Ve Kalkınma Partisi İzmir Milletvekili)- Hanımefendiye bir öneri olarak Sayın Murat Beyle bir diyaloga girerseniz sanıyorum kardeşimize, oğlunuza yardımcı olabilir. Murat Bey sorununuzu çözer ona emin olabilirsiniz.

Hülya Savaş - bu konuda tedavi gören çocuklarımız yurtlardan ayrıldıktan sonra nerede barınacağım , nasıl iş bulacağım kaygısı taşıyorsa galiba hala bu konuda yardımcı olamıyoruz sanki öyle geliyor bana... Ülkemiz de engellilere veya cezaevinden çıkmış olan bireylerin yararlandığı bir takım kadrolar sağlanıyor kontenjanlar var acaba bu konuda da çocuklarımıza tedavileri bittikten sonra o gerekli iyileşme sağlandıktan sonra acaba böyle bir yöntemle iş bulunamaz mı? 2. Çocuklarımız yurtlardan ayrıldıktan sonra tekrar kendi hayatlarını düzene koyana kadar onlara barınabilecekleri yer sağlamak mümkün değil midir acaba ? yani pek çok misafirhanelerimiz var onlardan biri sağlanamaz mı bu kadar zor mudur ülkenin yüzdesine bakıldığı zaman sayı olarak onları oralarda barındırabiliriz diye düşünüyorum. Dışardan bakan bir göz olarak bir temenni benimkisi

HÜSEYİN KOCABIYIK (Adalet Ve Kalkınma Partisi İzmir Milletvekili)- Sorunuz için teşekkür ederim, birkaç gündür bu sorunun büyümesine kapılmış durumdayım bu kişilere işe girerken bir kontenjan sağlanamaz mı bu benim kafama çok yatan bir durum buna pozitif ayrımcılık diyoruz bu durum da anayasa değişikliği ile bir teklifle meclise verilebilir. Barınma meselesi çok önemli bir mesele bu konu üzerinde durulması gerekli

Burhanettin Kansızoğlu - Uyuşturucu Ve Bağımlılığı İle Mücadele Derneği Başkanı - Bir çok toplantıya katıldım. Toplantı süresi içerisinde kendime sorduğum soru onlara ne gibi katkı sağladık diye soruyorum kendime.

Bu mesele bir siyasi mesele değildir, bu bir kurtuluş savaşı meselesidir. 2.7 ler bizleri aldatmasın genellikle siyasilere bu problemleri iletmek istediğinizde duymamazlıktan gelirler bürokratlar aman biz bu konuyu gündeme getirsek başımıza bela olur. Aslında bu ne iktidarın ne muhalefetin sorunudur bu hepimizin sorunudur ,kanun koyucular karar alıcılar ve uygulayıcılar hep beraber çözmesi gereken bir mesele olarak önce bakılmalı.

İç işleri Bakanımıza teşekkür ediyorum fakat yanlış anlaşıldığını düşünüyorum. Aslında polislerimize bu konuda daha hassas olmalı ve mücadele etmeliyiz derken bir yanda elini kolunu bağlıyoruz çünkü yakalana kişi evrakları vs. olmadığı için serbest bırakılıyor bu anlamda kanun yazıcılar bu konuya önem göstermeli.

Vatandaş - 4 erkek annesiyim İzmir liyim 60 yaşındayım okul bahçesinde ömrümü geçiriyorum. Bu zaman kadar keşke bizim teknolojimiz olmasaydı. Ben bir okul dan çıkıyor diğerine gidiyorum . kaçak sigara kaçak alkol çıkıyor hepimiz biliyoruz karakola gidiyorum şikayet ediyorum bir şey yapılamıyor lütfen ilgili makamlara iletin.

Kaan Coşkun - Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürü : madde kullanımları genellikle gece oluyor az uyuyoruz fakat çok çalışıyoruz ve elimizden gelenin en iyisini yapmaya çalışıyoruz. Az önceki hanımefendi serzenişte bulundu ben kendisinin bize iletceği adreslere gider görevimizi yaparız. Okullar da kamera çalışmaları yapılmaktadır. Yaptığımız baskınlarda evlerin içerisinde mazgal olduğunu ve bu uyuşturucuları mazgala döküyorlar . bizleri gördükleri zaman birbirlerini ıslıkla uyarıyorlar. Dün gece 2 yabancı uyruklu kişinin midesinden uyuşturucu madde çıkardık.

Kayıtlarımızda anneanneninin, babanın çocuklara satıcılık yaptığı kayıtlarımızda vardır. Biz bu uğurda canımızı veririz canla başla çalışıyoruz.

HAKAN COŞKUNOL (Ege Üniversitesi Ruh Sağlığı ve Hastalıkları Öğretim Üyesi) - Herkese çok teşekkür ediyorum . Gerçekten de çok değerli bilgilerin paylaşıldığı önemli bir panel oldu. Son söz olarak şunu söylemek istiyorum madde bağımlılığı kişilerde alışkanlığa alışkanlıktan bir süre sonra bağımlılığa dönüşüyor. Ama burada aslında beyin değişiyor beyin daha fazla istiyor gen yapısı değişiyor kullananların. Ufukta belki de kimya ile mücadele etmek zorunda kalıcaz aşılacak çalışmaları yapıyoruz özellikle sigara kullanımında . ben herkese çok teşekkür ediyorum panelistlere ve katılımcılara teşekkür ediyorum aydınlık ufuklara diyorum.